

РОЗДІЛ II.

ЗАДАЧІ ДО НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ПРАВО СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ»

У цій збірці зібрані задачі з права соціального захисту. Їх вирішення допоможе студентам на належному рівні оволодіти отриманими знаннями при вивченні навчальної дисципліни, практикою застосування актів трудового законодавства України.

Під час вирішення задачі студент повинен визначити зміст та характер правовідносин, які виникають між учасниками справи, визначити положення доктрини права соціального захисту, норми законодавства, які можуть бути застосовані для її вирішення.

Вирішення задачі має завершуватись висновком. Висновок має бути чітким, логічним та обґрунтованим.

Конкретні задачі обумовлені практикою функціонування соціально-захисних правовідносин та особливостями застосування норм законодавства.

Автор дякує к.ю.н., доценту Костюку Віктору Леонтійовичу за допомогу у складанні задач.

ЗАДАЧІ ДО ЗАГАЛЬНОЇ ЧАСТИНИ КУРСУ «ПРАВО СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ»

1. К. отримав каліцтво під час виконання трудових обов'язків у ВАТ «Орбіта». Охарактеризуйте суспільні відносини, які виникають у зв'язку із цим. Відповідь обґрунтуйте.

2. М. є матір'ю неповнолітньої К., якій виповнилось 15 років. М. звернулась до директора ТОВ «Квіти Поділля» про отримання путівки на оздоровлення дитини. Як можна охарактеризувати дані суспільні відносини. Чи вони відносяться до предмету права соціального захисту.

3. П. звернувся до органів Пенсійного фонду про призначення допомоги по народженню дитини, оскільки є непрацюючим. Чи правомірне звернення П. Відповідь обґрунтуйте.

4. І. Карабань звернувся з позовом до Пенсійного фонду України з приводу відшкодування шкоди, у зв'язку із неправильним нарахуванням та виплатою пенсії. Чи правомірним є такий позов. Відповідь обґрунтуйте.

5. Д. Перець звернувся до ТОВ «Швидка правова допомога» щодо оскарження відмови органу соціального захисту про призначення йому допомоги по інвалідності на рівні прожиткового мінімуму. Заявник указав, що є інвалідом з дитинства та у відповідності до ст. 46 Конституції

має право на соціальну допомогу у розмірі прожиткового мінімуму. Чи обґрунтованою є вимога Д. Перця. Який висновок має зробити ТОВ «Швидка правова допомога»?»

6. К. самостійно виховує неповнолітню доньку, якій виповнилося п'ять років та є непрацюючою. На які види соціального забезпечення К. може претендувати.

7. Д. Хмельницька звернулась до органів прокуратури про захист її права на соціальну допомогу. Вона пояснила, що є інвалідом 2 групи та їй виплачується соціальна допомога менше прожиткового мінімуму. Які повноваження мають органи прокуратури щодо захисту соціальних прав особи?

8. І. Рак звернувся до суду зі скаргою на дії інспектора управління Пенсійного фонду Шепетівського району щодо відмови в отриманні пенсії по інвалідності. Чи правомірним є така скарга. Відповідь обґрунтуйте.

9. А. Коваленко є студенткою третього курсу Національного авіаційного університету з денною формою навчання. Чи можна вважати дану студентку застрахованою у пенсійному страхуванні?

10. І. Литвинова отримала каліцтво, будучи у стані вагітності. У зв'язку із цією ситуацією її син народився з вадами здоров'я та отримав інвалідність. Чи можна вважати І. Литвинову та її сина застрахованими у системі соціального страхування. Відповідь обґрунтуйте.

11. К. Семенюк як непрацююча звернулась до органів соціального захисту з приводу отримання допомоги по вагітності та пологах. Їй було відмовлено, у зв'язку із тим, що вона отримує допомогу по догляду за дитиною до досягнення трирічного віку. Чи правомірною є така відмова. Відповідь обґрунтуйте.

12. В. Салата звернувся до Вас за роз'ясненням щодо умов отримання ним пенсії по інвалідності. Він пояснив, що має другу групу інвалідності, а також чотири роки страхового стажу. На момент звернення йому виповнилося 26 років. Чи має право О. Салата право на пенсію по інвалідності. Охарактеризуйте правові відносини, які виникають у зв'язку із реалізацією особою права на пенсію по інвалідності.

13. П. тринадцять років та сім місяців працював водієм у ТОВ «Світлана», а також сім років та дев'ять місяців працював перукарем. Обчисліть трудовий стаж. До якого виду трудового стажу можна віднести трудову діяльність П.

14. А. є студентом третього курсу Національного аграрного університету. Чи можна вважати А. суб'єктом права соціального забезпечення. Відповідь обґрунтуйте.

15. Г. Іваненко у 2009 році втратив трудову книжку. Він звертається до Вас з приводу отримання дублікату трудової книжки.

16. З травня 1992 до червня 2003 року О. Петрук працював консультантом у Шевченківській райдержадміністрації м. Києва. З 2004 до 2009 року він працює викладачем ПТУ № 6 м. Бровари. Чи має О. Петрук достатній трудовий стаж для призначення пенсії державного службовця.

17. З вересня 1991 до серпня 2000 року О. Савич, працював водієм у ТОВ «Оксана», а з 2001 до 2007 року навчався у Тернопільському педагогічному університеті на заочній формі навчання. Підрахуйте трудовий та страховий стаж О. Савича. Відповідь обґрунтуйте.

18. З 1990 до 1998 року Р. Заєць працював старшим викладачем Львівської аграрної академії, а з 1999 до 2008 року на посаді голови сільської ради. Чи має право Р. Заєць необхідний страховий стаж для призначення пенсії державного службовця.

19. З 04.07.1982 до 27.09.1997 р. А. Биков працював водієм у КСП «Рідний край». Чи достатнім є зазначений стаж для призначення даному працівнику пенсії за віком. Відповідь обґрунтуйте.

20. З 1 вересня 1987 до 27 травня 1996 року, І. Кріль працював на посаді вчителя української мови та літератури, а з 1998 року і до сьогодні – на посаді старшого викладача Чернігівського державного педагогічного університету. Обрахуйте науковий стаж І. Крїля. Відповідь обґрунтуйте.

ЗАДАЧІ ДО ОСОБЛИВОЇ ЧАСТИНИ КУРСУ «ПРАВО СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ»

21. З 1993 до 1999 року О. Вовк працював водієм ВАТ «Шепетівка хліб», а з 2000 до 2010 року слюсарем на тому ж підприємстві. Працівник звернувся до директора підприємства про оформлення пенсійної справи, оскільки досяг 60 річного віку. Чи правомірне прохання О. Вовка. Які умови призначення пенсії за віком. Відповідь обґрунтуйте.

22. Б. Сливка, маючи страхового стажу вісім років, був звільнений з роботи, у зв'язку із скороченням чисельності працівників. Чи має такий працівник право на пенсію за віком, якщо на момент звернення він досяг 57 років.

23. З 1993 до 1998 року В. Ілляхін працював слюсарем по обслуговуванню холодильного устаткування ЗАТ «Нетішин-сервіс», а з 2003 до 2009 року – інженером даного цеху. У 2009 році даний працівник звернувся до органів Пенсійного фонду з приводу отримання пенсії за віком на пільгових умовах та отримав відмову. У відмові зазначалось, що виконувані працівником роботи не є шкідливими, оскільки підприємство

не проводило атестації робочих місць. Чи правомірні вимоги Пенсійного фонду? Що можна порекомендувати В. Ілляхину.

24. М. Гук звернувся до Вас за консультацією у такому питанні. З 1991 до 1994 року він працював доярем у СГП імені Тараса Шевченка, а з 1996 до 2007 року – трактористом тракторної бригади № 2. Чи має М. Гук право на отримання пенсії на пільгових умовах.

25. І. Портнов має намір укласти пенсійний контракт з недержавним пенсійним фондом «Вінничанка». Дана особа звернулася до Вас за роз'ясненням щодо умов та порядку укладення пенсійного контракту. Надайте обґрунтоване роз'яснення.

26. І. Григоренко уклав договір з недержавним пенсійним фондом «Пенсійний захист черкащан». В одному із пунктів даного договору було передбачено, що І. Портнов має право на отримання пенсійних виплат по досягненню 65 років. Чи правомірною є така умова. Відповідь обґрунтуйте.

27. Д. Петрук як піклувальник звернувся до районного управління соціального захисту з приводу отримання соціальної допомоги на неповнолітніх дітей віком три, п'ять та десять років. Д. Петруку було відмовлено, оскільки така допомога надається тільки на усиновлених дітей. Чи дана відповідь є обґрунтованою.

28. О. Баранюк виховує трьох рідних неповнолітніх дітей та отримала на виховання ще двох дітей віком три та п'ять років. Чи має така особа пільги при виході на пенсію.

29. К. Чорний звернувся до територіального органу Пенсійного фонду з приводу призначення пенсії по інвалідності. У заяві він відзначив, що отримав інвалідність у зв'язку із загальним захворюванням, має три роки страхового стажу та досяг 25 років. Яке рішення має прийняти уповноважений орган? Відповідь обґрунтуйте.

30. О. Біленький отримав каліцтво під час виконання газозварювальних робіт на підприємстві «Сумишляхбуд – 2000». У зв'язку із цим, йому було встановлено другу групу інвалідності. На яких умовах О. Біленькому може бути призначена пенсія по інвалідності?

31. І. Калинова виховує двох дітей, які мають статус дитини-інваліда. Чи має І. Калинова пільги при виході на пенсію за віком. Відповідь обґрунтуйте.

32. У 2008 році 16-річному І. Лисову та йому малолітньому брату було призначено пенсію у зв'язку з втратою годувальника. У 2010 році І. Лисов звернувся до Пенсійного фонду із заявою про перепризначення йому пенсії у повному розмірі, оскільки він є законним представником молодшого брата. Чи правомірні вимоги І. Лисова?

33. З січня 1993 до червня 2007 року К. Іванов працював трактористом-машиністом у СГП «Обрій надії». Чи має дана особа право на пенсію за віком на пільгових умовах, якщо досягла на момент звернення 51 року.

34. К. Бірченко є постраждалою від наслідків Чорнобильської катастрофи 2 категорії, стаж роботи 15 років та вік 50 років. Чи має дана особа право на пенсію за віком на пільгових умовах. Відповідь обґрунтуйте.

35. У липні 2009 року К. Петрусь звернулась до органу соціального захисту про призначення їй допомоги у зв'язку із вагітністю та пологами. Які умови та строки призначення цієї допомоги, якщо К. Петрусь не має страхового стажу та є інвалідом 2 групи.

36. У квітні 2010 року М. Барон звернулась до органу соціального захисту про призначення їй допомоги по народженню дитини. Які умови та строки призначення цієї допомоги. Відповідь обґрунтуйте.

37. І. Князевій було відмовлено у призначенні допомоги по народженню дитини, оскільки вона звернулась лише через рік після народження дитини та на момент звернення за допомогою, дитина знаходилась в інтернатній установі. Чи правомірні дії органу соціального захисту.

38. У березні 2010 року О. Квітка звернулась до органу соціального захисту про призначення їй допомоги по догляду за дитиною до досягнення трирічного віку. Які умови та строки призначення цієї допомоги. Відповідь обґрунтуйте.

39. У 2008 році К. Рижа звернулась до суду з приводу оскарження неправомірно нарахованих сум допомоги по догляду за дитиною до досягнення трирічного віку за 2005-2007 роки, мотивуючи тим, що розмір цієї допомоги має відповідати прожитковому мінімуму у відповідності до ст. 46 Конституції України. Яке рішення має прийняти суд?

40. І. Петровій було відмовлено у призначенні допомоги по догляду за дитиною до досягнення трирічного віку, оскільки її позбавлено батьківських прав. Чи правомірні дії органу соціального захисту.

41. В. Шеремет звернувся до суду з позовом про надання йому соціальної допомоги по догляду за дитиною до досягнення трирічного віку. Під час судового розгляду з'ясувалося, що В. Шеремет не виховує дитини, а передав на виховання до дитячого будинку-інтернату. Яке юридичне значення має дана обставина?

42. К. Забара є інвалідом війни другої групи. Він звернувся до Вас за роз'ясненням, чи має він пільги по отриманню земельної ділянки в користування.

43. О. Савчук у 1992 році отримав трудове каліцтво та має статус постраждалого від наслідків Чорнобильської катастрофи 3 категорії. Які пільги має дана особа при виході на пенсію за віком.

44. В. Семенюк виховала трьох рідних дітей до повноліття та на даний час отримала піклування ще над трьома дітьми. Чи матиме В. Семенюк спеціальний соціально-правовий статус? Відповідь обґрунтуйте.

45. І. Биков є інвалідом 2 групи та самостійно виховує двох неповнолітніх дітей віком 2 та 5 років. Чи може бути визнано таку родину малозабезпеченою? Відповідь обґрунтуйте.

46. О. Пустовіт оскаржив призначення йому допомоги у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності у розмірі 60 % його заробітку, оскільки має 10 років страхового стажу. Чи обґрунтована вимога О. Пустовіта.

47. В. Білякевич є інвалідом другої групи з дитинства та отримує пенсію по інвалідності. Чи має дана особа соціальні пільги. Відповідь обґрунтуйте.

48. І. Петренко є студентом першого курсу Черкаського державного педагогічного університету денної форми навчання. Чи має дана особа соціальні пільги. Відповідь обґрунтуйте.